

Ondersteuningsprofiel

De Wegwijzer

Regio Midden

Toelichting

1. De school dient met ingang van 1 augustus 2015 te beschikken over een geactualiseerd Ondersteuningsprofiel en deze te plaatsen op de website van de school.
2. Het geactualiseerde Ondersteuningsprofiel wordt indien gereed, direct verzonden naar de regiomanager zodat hij het regio-overzicht vervolgens weer kan actualiseren ten behoeve van de website van Berséba en van het inzichtelijk maken van de dekkendheid van onze regio.
3. Vorig jaar is een tekst aangeleverd voor de Schoolgids, waarin verwezen wordt naar het Ondersteuningsprofiel op de schoolwebsite.
4. Het is de bedoeling dat de teksten uit de vorige versie van het schoolondersteuningsprofiel (SOP) overgenomen worden in deze nieuwe versie. Daar waar nodig kunnen die teksten vervolgens nog geactualiseerd worden en afgestemd zijn op het nieuwe **schoolplan**.
5. De geformuleerde ambities uit het schoolondersteuningsprofiel dienen terug te komen in het activiteitenplan en/of schoolplan en de daaruit voortvloeiende meerjarenplanning.
6. Voor de kengetallen worden de schooljaren 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015 als uitgangspunt genomen. De getallen van 2012-2013 en 2013-2014 kunnen gewoon overgenomen worden uit het vorige profiel.
7. De tabel “aantal rugzakken” is verwijderd. Daar is een tabel met arrangementen voor in de plaats gekomen. De kengetallen uit de tabel rugzakken kunt u voor de jaren 2012-2013 en 2013-2014 plaatsen onder intensieve arrangementen in de tabel arrangementen.
8. Een aantal kengetallen kan pas aan het einde van het schooljaar 2014-2015 ingevuld worden.
9. In dit nieuwe format zijn in de blauwe kaders de toelichtingen uit het format voor de vorige versie van het format SOP weer opgenomen. Daarin zijn wijzigingen of aanvullingen ten opzichte van het vorige format doorgevoerd. Die staan in rood lettertype.
10. Onder hoofdstuk 7 ‘Conclusies en ambities’ kunt u de randvoorwaarden benoemen voor de ambities van de school met betrekking tot de basis- en extra ondersteuning. U kunt daar zaken noemen die u wilt faciliteren om de ambitie waar te maken. Maar u kunt hier ook de concrete begrenzing noemen. De ene school zegt bijvoorbeeld dat er maximaal 2 ‘intensieve arrangementen cognitief’ in een groep kunnen worden uitgevoerd. Een andere school zegt dat dit niet speelt omdat met meer handen in de groep of het splitsen van de groep het aantal arrangementen geen rol speelt.

Ondersteuningsprofiel

1. INLEIDING.

Het ondersteuningsprofiel (OSP) is een instrument om de ondersteuning die scholen bieden en de kwaliteit ervan op een eenvoudige manier in beeld te brengen. De mogelijkheden van de school voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden in het OSP beschreven. Dat levert een beeld op van zowel de onderwijsinhoudelijke als de procesmatige en structurele kenmerken van de school op het niveau van basis- en extra ondersteuning. In het OSP beschrijft de school welke ondersteuning zij nu kan realiseren. Daarnaast wordt ook beschreven hoe de school zich wil ontwikkelen. De omschrijvingen in het OSP worden in handelingsgerichte termen gesteld. Met het OSP kunnen samenwerkingsverbanden en besturen snel informatie verzamelen over de basisondersteuning, over de zorgzwaarte, over de deskundigheid, de voorzieningen en over de eventuele extra ondersteuningsmogelijkheden van hun scholen. Ze krijgen daarmee zicht op de dekkendheid van het zorgaanbod binnen de eigen regio.

2. ALGEMENE GEGEVENS.

Naam van de school:	De Wegwijzer
Brinnummer:	04LI
Locatie / vestiging	Kesteren
Soort onderwijs:	PO
Samenwerkingsverband	PO landelijk reformatoisch SWV (PO0001); Regio Ede
Datum vaststelling profiel	Juni 2015

3. ONDERWIJSCONCEPT

“De Wegwijzer” wil, vanuit de gedachte van de eenheid van opvoeding, vorming en kennisoverdracht, elk kind de mogelijkheden geven tot ontplooiing van de eigen zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en talenten, zodat het nu en later met respect voor de ander, op alle levensterreinen mag leven en handelen als christen. Bij het geven van het onderwijs laten wij ons leiden door Gods Woord. Het gaat ons om de ontplooiing van uw kind, zodat het nu en later, vanuit het heil van Christus, op alle levensterreinen mag leven en handelen. Daarbij gaan we er vanuit dat elk kind uniek is. Zo leert de Bijbel ons dat. Recht doen aan verschillen in aanleg, tempo en belangstelling maken alleen al om die reden deel uit van onze onderwijsvisie. “De Wegwijzer” gaat dan ook voor onderwijs op maat! Uw kind heeft het recht om in een veilige, gestructureerde en uitdagende leeromgeving zijn eigen ontwikkeling te volgen. Naast onderwijzen beschouwen we ook vormen en opvoeden als kernopdracht. Wij willen uw kind helpen opvoeden tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en de wereld waarin we mogen wonen. Opvoeding, vorming en kennisoverdracht zien we als een eenheid. Gezien de leerlingenpopulatie, mogen we verwachten dat onze opbrengsten aan het einde van de periode op of boven (5 tot 10%) het landelijk gemiddelde liggen.

Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem en werken om minimaal 3 niveaus. Daarnaast bedienen we indien nodig ook leerlingen met een eigen leerlijn op een hoofdvak.

4. KENGETALLEN

4a. Leerlingpopulatie

	2012-2013		2013-2014		2014-2015	
	Aantal	In %	aantal	In %	aantal	In %
Totaal aantal leerlingen (per 1 okt.):	238	-	238	-	254	-
Aantal leerlingen met leerlinggewicht 0,3 (per 1 okt.):	14	5,9	16	6,7	19	7,5

Aantal leerlingen met leerlinggewicht 1,2 (per 1 okt.):	-	-	-	-	-	-
Gemiddelde groepsgrootte	29,75	-	29,75	-	25,4	-

4b. Leerlingstromen

De onderstaande kengetallen betreffen leerlingstromen binnen de school en naar andere of van andere scholen. Zowel het aantal als het percentage (afgezet tegen het totaal aantal leerlingen van de school) is vermeld.

	2012-2013	2013-2014	2014-2015
	%	%	%
Doorstroom			
verlengde kleuterperiode	0	8,3	10,7
doublures	2,2	1,1	1,1
versnellers	0	0,4 (1 leerling)	0,8 (2)

	2012-2013		2013-2014		2014-2015	
Verwijzing	aantal	%	aantal	%	aantal	%
naar SO cluster 1 (slechtziend)						
naar SO cluster 1 (blind)						
naar SO cluster 2 (ernstige spraak- of taalmoeilijkheden)						
naar SO cluster 2 (slechthorend)						
naar SO cluster 2 (doof)						
naar SO cluster 3 (zeer moeilijk lerend)						
naar SO cluster 3 (lichamelijk gehandicapt)						
naar SO cluster 3 (langdurig ziek)						
naar SO cluster 3 (meervoudig gehandicapt)						
naar SO cluster 4 (o.a. gedragsproblemen)	2	0,8				
naar SBO						
naar BAO (niet veroorzaakt door verhuizing)						
Terugplaatsing						
Vanuit SO						
Vanuit SBO						

4c. Ondersteuningszwaarte

De onderstaande kengetallen betreffen de ondersteuningszwaarte. Het betreft door een externe professional vastgestelde beperkingen (uitgezonderd de vraag naar leerlingen met een eigen leerlijn en met een ontwikkelingsperspectief). De kengetallen betreffen schooljaar 2013-2014.

	2012-2013	2013-2014	2014-2015
<u>type ondersteuningszwaarte</u>	aantal	aantal	aantal
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege leren			
o dyslexie	5	4	4
o dyscalculie/ernstige rekenproblemen	1		1
o hoogbegaafdheid	2	2	2
o anders, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege taalontwikkeling			
o spraakbeperkingen	1	2	2
o taalbeperkingen	1	2	2
o anders, nl.			
o anders, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege lichamelijke beperkingen			

o	motorische beperking, nl.			
o	motorische beperking, nl.			
o	langdurige ziekte, nl. diabetes	1	1	1
o	langdurige ziekte, nl. voedselallergie	1	1	1
o	medische problemen, nl.			
o	medische problemen, nl.			
onderwijs- of ondersteuningsbehoeften vanwege gedragsbeperkingen				
o	PDD NOS	7	6	6
o	Asperger	1		
o	ADHD	3	2	2
o	anders, nl. hechtingsproblematiek	1		
o	anders, nl. MCDD	1	1	1
multi onderwijs- of ondersteuningsbehoeften				
o		nl.		
o		nl.		

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	
leerachterstanden				
o	aantal leerlingen met een eigen leerlijn/leerroute (voorheen met een OPP niet zijnde extra ondersteuning SWV)	6	4	5

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	
Arrangementen op school = Extra Ondersteuning SWV (of cl.1 en 2) = Ontwikkelingsperspectief				
cluster 1				
o	slechtziend	3	2	1
o	blind			
cluster 2				
o	TOS (Taalontwikkelingsstoornis):			
•	Licht	1	2	1
•	Medium			
•	Intensief			
o	slechthorend			
•	Licht		1	1
•	Medium			
•	Intensief			
o	doof			
•	Licht			
•	Medium			
•	Intensief			
"cluster 3" (cognitieve, medische of lichamelijke arrangementen)				
o	zeer moeilijk lerend			
•	Licht			
•	Medium			
•	Intensief			
o	lichamelijk gehandicapt			
•	Licht			
•	Medium			
•	Intensief			
o	langdurig ziek			
•	Licht			
•	Medium			
•	Intensief			
o	meervoudig gehandicapt			

• Licht			
• Medium			
• Intensief			
"cluster 4" (soc.emot., gedrags of werkhoudingsarrangementen)			
o geen specificatie			
• Licht			
• Medium			
• Intensief			

4d. Deskundigheid

Onderstaande expertise is binnen de school beschikbaar en/of structureel aanwezig. De school geeft aan óf de expertise aanwezig is en zo ja, of deze intern of extern beschikbaar is. In hoeverre er sprake is van voldoende deskundigheid is afhankelijk van de opleiding en/of ervaring van de medewerker(s).

<u>expertise op</u>		A / V of G	intern/ extern
gedragsbeperkingen	bij ja, nl.	G	Extern
lichamelijke beperkingen	bij ja, nl.	A	
verstandelijke beperkingen	bij ja, nl.	A	
slechtziend en blind	bij ja, nl.	G	Intern
slechthorend en doof	bij ja, nl.	A	
taal-/spraakbeperkingen	bij ja, nl.	V	Beiden
dysfasie		V	Extern
dyslexie		G	Intern
dyscalculie		V	Intern
rekenspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)		G	Intern
taalspecialist (didactische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning)		V	Beiden
gedragsspecialist (pedagogische/organisatorische expertise voor extra ondersteuning.)		G	Extern
hoogbegaafdheid		V	Beiden
sova-trainer		G	Beiden
anders, nl.		V	Extern
anders, nl.		V	Extern

4e. Fysieke voorzieningen

De school beschikt over de volgende fysieke voorzieningen.

<u>type voorziening</u>	ja (j)/nee (n)
rolstoeltoegankelijkheid	Ja
time-out ruimte (altijd beschikbaar)	Ja*
grotere lokalen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja/nee
brede gangen (in relatie tot aantal leerlingen)	Ja
verzorgingsruimte	Ja
revalidatieruimte	Ja
snoezelruimte	Nee
rustruimte	Ja
keuken (voor leerlingen)	Nee
zwembad	Nee
anders, nl.	

**met het groeien van de school en het in huis halen van externe voorzieningen zoals Senso motorische therapie, logopedie, SOVA training, e.d. kan de time out ruimte in het geding komen.

4f. Organisatorische voorziening t.b.v. de basisondersteuning

De school beschikt over de volgende organisatorische voorzieningen

<u>type voorziening</u>	<u>Korte toelichting</u>
SOVA-training	
Dyslexie-friendly school	
Plusklas	
Zorgklas	
RT	
Enz.	

4g. Personeel

De onderstaande kengetallen betreffen de inzet van functies van belang voor de ondersteuning binnen de school.

<u>functie</u>	<u>Aantal dagdelen per week</u>	
leerkracht	95	
interne begeleiding	5	
onderwijsassistent(e)	8	
remedial teaching	2	Intern / extern
orthopedagoog	±40 uur per jaar	Extern
schoolmaatschappelijk werk	3 uur per maand	Extern
logopedist	2	Extern
SOVA	1	Extern
Cesar oefentherapie	1	Extern

4h. Opbrengsten

Door de inspectie is aan de school per 12 juni 2012 het volgende arrangement toegekend: basis *'Op basis van de uitkomsten van de laatste drie Eindtoetsen Basisonderwijs komt de inspectie tot de conclusie dat de eindresultaten van de school op een voldoende niveau liggen. In het huidige schooljaar ligt de gemiddelde score zelfs boven het te verwachten niveau, ook als rekening wordt gehouden met de samenstelling van de schoolpopulatie. Vorig schooljaar lag die score binnen de aangehouden grenswaarden en het jaar daarvoor er net onder. Van de vijf in dit onderzoek meegenomen tussentoetsen en de daarbij horende toetsmomenten geven er vier een duidelijk positief beeld over de ontwikkeling van de leerlingen (technisch lezen in groep 4, rekenen in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6). Alleen de middentoets voor technisch lezen in groep 3 voldoet niet aan de norm. De school heeft echter de ervaring opgebouwd, dat de leerlingen op dezelfde toets aan het eind van het schooljaar duidelijk hoger scoren en die 'achterstand' dan kennelijk hebben ingelopen.'*

4i. Financiën

Per kalenderjaar wordt verantwoording achteraf gevraagd van de middelen die de school van het SWV heeft ontvangen. D.V. begin 2016 wordt nagegaan hoe de ontvangen middelen over 2015 zijn ingezet.

Hieronder geeft de school aan welke inkomsten de school ontvangt vanuit de middelen van het samenwerkingsverband en hoe ze deze middelen voor **preventieve, licht-curatieve of extra** ondersteuning denkt in te zetten. Betreft het schooljaar **2015/2016**.

inkomsten:			€ 30.555
uitgaven:	personeel:	extra i.b.	€10.500
		extra handen in klas	€11.000
		extra r.t.	€3.000
		Anders: OT	€1.500
	materieel of anders:	SOVA-training enz.	€1.800
		Hoogbegaafdheid	€1.500
		Kindgesprekken	€1255
	totaal:		€30.555

5. BASISONDERSTEUNING.

De basisondersteuning is het niveau van ondersteuning dat op de school intern (of van buiten naar binnen gehaald) geboden kan worden. Het bestaat uit basiskwaliteit en een aantal preventieve en licht curatieve interventies. Uitgangspunt bij het bepalen bij het niveau van basisondersteuning is het referentiekader.

5a. Basiskwaliteit.

De basiskwaliteit is het minimumniveau waaraan volgens de onderwijsinspectie (zie toezichtskader) het onderwijs moet voldoen. In het onderstaande overzicht geeft de school aan hoe het staat met de kwaliteit op de verschillende onderdelen.

ONDERWIJSLEERPROCES¹

1. Duidelijk

G

De leerkrachten leggen de leerstof op een duidelijke manier uit aan de leerlingen. Ze gaan steeds na of de leerlingen de uitleg goed begrijpen. En tijdens de uitleg wordt de oplossingsstrategie centraal gesteld.

2. Taakgericht

G

De leerkrachten zorgen voor een duidelijke structuur in de onderwijsactiviteiten. Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door orde en rust. De leerkrachten geven de leerlingen feedback op hun werkhouding en taakaanpak.

3. Activerend

G

De leerkrachten stimuleren de leerlingen om steeds actief mee te doen en mee te denken. De leerkrachten laten de leerlingen regelmatig en op een doelmatige wijze samenwerken.

4. Resultaatgericht

G

De leerkrachten hebben hoge verwachtingen van de resultaten van de leerlingen. In de groepen wordt gewerkt met streefdoelen voor de basisvaardigheden. De leerkrachten evalueren nauwgezet de resultaten die de leerlingen halen. De leerkrachten gaan met de leerlingen in gesprek over de door hen behaalde resultaten.

5. Afgestemd

V

De leerkrachten stemmen de leerstof af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de instructie af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in onderwijsbehoeften tussen de leerlingen. De leerkrachten stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

SCHOOLKLIMAAT

6. Betrokkenheid

G

De leerkrachten geven de leerlingen positieve persoonlijke aandacht. De leerkrachten bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

7. Sfeer

G

De leerkrachten stimuleren leerlingen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan. De leerkrachten begeleiden de leerlingen bij het respectvol omgaan met elkaar.

8. Veiligheid

G

Naar aanleiding van onderzoek naar de veiligheidsbeleving en analyse van de incidentenregistratie onderneemt de school gerichte acties. De personeelsleden weten hoe ze moeten handelen bij incidenten.

LEERSTOFAANBOD

9. Volledig aanbod

G

Bij de aangeboden leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' betrekken de leerkrachten alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.

10. Gelegenheid tot leren

G

De school biedt de leerinhouden voor 'Nederlandse taal' en 'Rekenen en wiskunde' aan zoveel mogelijk leerlingen aan tot en met het niveau van leerjaar 8. De gebruikte methoden kennen een goede doorgaande leerstoflijn. De leerinhouden bij Nederlandse taal passen bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het leerstofaanbod voor groep 1 sluit goed aan op de ontwikkeling van de instromende leerlingen.

¹ G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

11.Toerusten en vormen

V

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie.

ZORG EN BEGELEIDING

12.Leerlingbegeleiding

G

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. De leerkrachten volgen systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Analyse van opbrengsten leidt daar waar nodig voor groepjes leerlingen of voor individuele leerlingen tot aanpassing van het onderwijs. De school stelt, indien nodig, voor leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast. De school volgt en evalueert het ontwikkelingsperspectief en stellen het indien nodig bij.

13.Leerlingenzorg

G

De leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen bijzondere zorg nodig hebben. Op basis van de analyse van de verzamelde gegevens bepalen de leerkrachten de aard van de zorg voor de leerlingen. De leerkrachten inzicht in de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leerkrachten voeren de zorg planmatig uit. De leerkrachten evalueren regelmatig de effecten van de zorg.

14.Doorstroom van leerlingen

G

De leerkrachten gebruiken de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen. De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school. De school zorgt voor een 'warme overdracht' tijdens de schoolloopbaan van de leerlingen.

15.Zorgstructuur

G

Er is structureel overleg tussen de leerkracht en de interne begeleider. De school werkt daar waar nodig samen met externe organisaties en deskundigen. Er is regelmatig overleg tussen de interne begeleider en de schoolleiding over het functioneren van de leerlingenzorg. De verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de zorg is voor ieder duidelijk. De leerkrachten zien zichzelf als de eerstverantwoordelijke voor wat betreft de zorg aan de leerlingen.

KWALITEITZORG

16.Voorwaarden voor kwaliteit

G

De school gaat actief na wat de onderwijsbehoeften zijn van de leerling populatie. De school stemt het onderwijsleerproces af op de onderwijsbehoeften van onze leerling populatie. De school gaat na hoe leerlingen zich handhaven in het onderwijs.

17.Systeem van evaluatie

G

De school plant elk jaar activiteiten in om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen, te verbeteren en openbaar te maken. De school heeft doelen en activiteiten op het gebied van kwaliteitszorg vastgelegd in een kwaliteitsbeleidsplan. De schoolleiding zorgt voor een systematische analyse van het onderwijsleerproces en de leerling opbrengsten met als doel tijdig zwakke plekken te signaleren. De school verzamelt systematisch feedback van personen van buiten de school over de aspecten die zij zelf ook evalueert.

COMMUNICATIE MET OUDERS

18.Meedenken

G

De personeelsleden laten zich waar nodig informeren over de opvattingen en bevindingen van ouders over de ontwikkeling van hun kind op school en thuis. De ouders/verzorgers van leerlingen worden betrokken bij de zorg aan hun kind. De school ondersteunt de ouders bij de aanpak van hun kind thuis.

CONTACTEN MET EXTERNEN

19.Functioneel

G

De school onderhoudt functionele contacten met voor- en naschoolse voorzieningen. De school onderhoudt functionele contacten met scholen voor voortgezet onderwijs. De school onderhoudt functionele contacten met de onderwijsadviesdienst(en). De school neemt actief deel aan relevante netwerken.

SCHOOLONTWIKKELING

20.Resultaatgericht

G

De schoolleiding stimuleert een resultaatgerichte cultuur en draagt dit uit. Het team werkt met school specifieke streefdoelen. Het team werkt planmatig aan goede resultaten. Wanneer de resultaten daar aanleiding toegeven wordt het onderwijsleerproces door het team nader geanalyseerd. De conclusies naar aanleiding van analyses worden besproken binnen het team. Het team stelt gezamenlijk verbeteronderwerpen en succesmaten vast. De schoolleiding gaat met de leerkrachten in gesprek over de in hun groep behaalde resultaten en dat in relatie tot hun lesgeven.

5b. Preventieve en licht curatieve ondersteuning.

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de school door middel van preventieve en licht curatieve ondersteuning tegemoet komt aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Onder preventie verstaan we in dit geval de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren. Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd. Ook de zorg voor een veilig schoolklimaat (zowel voor leerlingen als medewerkers) maakt deel uit van de basisondersteuning.

Herkenning problematiek²	G
De school is in staat vroegtijdig leer- opgroei en opvoedproblemen te signaleren.	
Zorgteam / ketenpartners	G
De school beschikt over (of participeert binnen) een zorgteam, dat over voldoende expertise beschikt om op een adequate wijze handelingsgericht te (laten) handelen in de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van leerlingen en gezinnen. De school werkt daarbij samen met de relevante ketenpartners: scholen voor VO, (school)maatschappelijk werk, leerplichtambtenaar, GGD.	
Dyslexie	G
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyslexie. (tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak, hanteren van het dyslexieprotocol).	
Dyscalculie	V
De school hanteert een sluitende ondersteunings- en zorgaanpak voor leerlingen met dyscalculie. (tijdige signalering, op leerling afgestemde aanpak)	
Aanpak voor minder begaafden	G
De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met minder dan gemiddelde intelligentie.	
Aanpak voor meerbegaafden	V
De school hanteert onderwijsprogramma's en leerlijnen die goed zijn afgestemd op leerlingen met meer dan gemiddelde intelligentie.	
Meervoudig lichamelijke beperking	G
De school is fysiek toegankelijk voor en heeft beschikking over hulpmiddelen voor leerlingen met een (meervoudig) lichamelijke beperking. Aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.	
Sociale veiligheid en gedragsproblemen	V
De school hanteert een sluitende aanpak op sociale veiligheid en gedragsproblemen. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.	
Medische handelingen	V
De school heeft een voor alle medewerkers bekend en toegankelijk protocol voor medische handelingen (wat te doen bij....?, ongelukjes, medicijnen verstrekken, uitvoering van medische handelingen).	

6. EXTRA ONDERSTEUNING

Alles wat boven de basisondersteuning uitgaat, is extra ondersteuning. In deze paragraaf beschrijven we de extra (specifieke) ondersteuningsmogelijkheden die de school kan bieden. We doen dat in de vorm van arrangementen die al dan niet structureel onderdeel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school. Een arrangement bestaat altijd uit meerdere onderdelen, die, waar van toepassing, beschreven worden.

² G=goed, V=voldoende, A= aandachtspunt/ontwikkelpunt.

6a. Arrangement extra ondersteuning

<p>Omschrijving arrangement:</p> <p><i>Expertise: Logopedie</i> <i>Aandacht en tijd: warme overdracht en overleg, iedere maand</i> <i>Protocollen, aanpakken en methodieken: alle kleuters worden gescreend door de GGD, er is meestal sprake van een 1 op 1 situatie, ook ouders, huisarts, leerkracht en IB-er kunnen signaleren en aanmelden.</i> <i>Fysieke omgeving (o.a. gebouw): in de school</i> <i>Samenwerking: Praktijk De Toren, Kesteren</i> <i>Let op! Dit is een preventief arrangement!</i></p>
<p><i>Expertise: Schoolmaatschappelijk werk</i> <i>Aandacht en tijd: 1 dagdeel per maand, mail, mondeling en telefonisch overleg, verslaglegging</i> <i>Protocollen, aanpakken en methodieken: ouders, leerkrachten en IB-er kunnen aanmelden, er kan worden doorverwezen naar andere instanties</i> <i>Fysieke omgeving (o.a. gebouw): in de school</i> <i>Samenwerking: CJG, aanpak gemeente</i> <i>Let op! Dit is een preventief arrangement!</i></p>
<p><i>Expertise: Kurzweil voor dyslectie (gecombineerde problematiek)</i> <i>Aandacht en tijd: ICT, uitleg voor de leerkracht en leerling, scannen materialen</i> <i>Protocollen, aanpakken en methodieken: Kurzweil, derden kunnen aanbevelen (Marant), ouders, leerkrachten en de IB-er kunnen aanmelden, ICT-er regelt de technische kant, kinderen met een OPP</i> <i>Fysieke omgeving (o.a. gebouw): in de school, in de klas</i> <i>Samenwerking: Skool en Dedicon (instructie)</i> <i>Let op! Dit is een aanvullend arrangement. Wij zijn ervan overtuigd dat we hiermee kinderen in huis houden die anders verwezen zouden moeten worden naar het SBO. (zeer ernstige vorm van dyslexie)</i></p>
<p><i>Expertise: Cluster 1 leerlingen slechtziend</i> <i>Aandacht en tijd: bijeenkomsten, nascholing, vergroten materialen, scannen,</i> <i>Protocollen, aanpakken en methodieken: Vision adviseert en stelt voor iedere leerling een plan van aanpak op in overleg met leerling, ouders en leerkracht</i> <i>Fysieke omgeving (o.a. gebouw): aanpassing bureau, extra monitor, plaats in de klas, aanpassing ICT werkplek, gymzaal aanpassingen, hesjes overige leerlingen, aanpassingen buitenspel, excursies en schoolreisjes, e d.</i> <i>Samenwerking: Vision, AB</i> <i>Let op! Dit is een aanvullend arrangement. Wij zijn ervan overtuigd dat we hiermee kinderen in huis houden die anders verwezen zouden moeten worden.</i></p>
<p><i>Expertise: Kinderoefentherapie</i> <i>Aandacht en tijd: 1 dagdeel per week, mail, mondeling en telefonisch overleg, verslaglegging</i> <i>Protocollen, aanpakken en methodieken: ouders, huisarts, leerkrachten en IB-er kunnen aanmelden, er kan worden doorverwezen naar andere instanties</i> <i>Fysieke omgeving (o.a. gebouw): in de school (speellokaal)</i> <i>Samenwerking: De Toren, Kesteren</i> <i>Let op! Dit is een preventief arrangement!</i></p>

7. CONCLUSIE EN AMBITIES

Nadat directie en team de gegevens uit de hoofdstukken 3 t/m 6 geanalyseerd, gewogen, begrepen en besproken hebben, zijn er conclusies getrokken. Deze conclusies hebben geleid tot gezamenlijke ambities. De daarvoor benodigde randvoorwaarden **maar ook de grenzen aan de ondersteuning op school** zijn in kaart gebracht.

7a. Basisondersteuning: (basiskwaliteit en preventieve- en licht curatieve zorg)

Conclusie:

De Wegwijzer heeft een vrij hoog opgeleide ouderpopulatie. Slechts 5% van de leerlingen heeft gewicht. Over het algemeen zijn er weinig problemen in de gezinnen zoals werkloosheid, gebroken gezinnen, of anderszins waardoor kinderen belemmerd worden in hun ontwikkeling.

Er zijn relatief veel rugzakleerlingen. (7) Dat komt met name door drie leerlingen met visuele beperkingen. We denken in 2014 nog maar 3 rugzakleerlingen over te hebben, waarvan 2 met een visuele beperking.

We hebben in de loop der jaren een goed netwerk opgebouwd van hulpverlening in en buiten de school. Het is nog nooit voorgekomen dat we een leerling niet konden plaatsen of naar huis moesten sturen. Het verwijzingspercentage is niet buitenproportioneel hoog. Dat komt enerzijds door het aanbod vanuit de populatie, anderzijds zijn we van mening dat ook de rust, orde, structuur en regelmaat in de school bijdraagt een veilige sfeer. Hierdoor komen er relatief weinig gedragsproblemen 'boven drijven'.

Uiteindelijk moet de vraag zijn: wat gaan we, in het kader van passend onderwijs, over DV 5 jaar anders doen dan we nu doen? En op welke factoren hebben we wel en op welke factoren hebben we geen invloed.

Met veel financiële middelen kunnen uiteraard meer kinderen in huis houden, maar het onderwijs op De Wegwijzer is er niet op ingericht op bijvoorbeeld kinderen met ernstige gedragsproblemen in huis te houden. Ook al zijn de docenten daarin geschoold.

De gemiddelde groeps grootte speelt ook een rol. Met een groep van 25 heb je nu eenmaal meer armslag dan met een groep van 34. Onze mogelijkheden worden wel eens beperkt door factoren waar we niet altijd invloed op hebben. Het blijft altijd een afweging: wat doen we met deze leerlingen, met deze problematiek, bij deze leerkracht, in deze groep, op deze school, in deze omgeving, in dit dorp, met deze ouders?

We stellen ons dan ook altijd maar weer de vraag: "Wat is goed voor het kind?" Uiteraard laten we ons daarbij adviseren door externen. (orthopedagogen, ZAT, Karakter, e.d.)

Wij hebben vragen bij het streven van een dekkend onderwijs aanbod in de regio om de volgende redenen:

1. De ouders zullen vooral kiezen voor identiteit. Uitwisseling onderling bij tussenvoorzieningen maakt toelating lastig.
2. Kleine of middelmatige scholen zijn kwetsbaarder dan grote scholen, zowel financieel als organisatorisch.
3. In het samenwerkingsverband midden zitten er nauwelijks kinderen thuis omdat ze nergens geplaatst kunnen worden. Als er al thuiszitten, gaat het om zeer specifieke problemen die niet worden verholpen met 'Passend onderwijs'. Er is dan dikwijls sprake van grensverkeer.
4. Leerkrachten hebben allemaal hun eigen 'plafond'. Het is niet goed voor de leerkrachten en kinderen om dit plafond te forceren.

Deze argumenten zijn voor ons des te meer reden om **samen** de schouders eronder te zetten en kinderen zoveel als mogelijk thuis nabij onderwijs te bieden en te voorkomen dat kinderen thuis komen te zitten.

We hebben zeker ambities. Die liggen in het verlengde van ons destijds zorgvuldig opgestelde schoolplan. Die ambities zijn vooral realistisch en geven antwoord op de volgende vragen:

1. Op welke wijze kunnen we nog beter onderwijs op maat geven?

Antwoord: collegiale consultatie, SVIB, scholing

2. Op welke wijze kunnen we het aantal verwijzingen minimaliseren?

Antwoord: vroegtijdig signaleren van problemen (liefst al vóór binnenkomst, VVE, peuterspeelzaal) en op tijd op zoek naar de 'sleutel'. We zullen ook kritischer moeten kijken naar de externen die ons begeleiden. Voegen de AB-ers, orthopedagogen en andere experts wel iets toe aan de vaardigheden en de kennis van ons team?

3. Welke hiaten hebben we in ons onderwijs geconstateerd en wat gaan we daaraan doen?

Antwoord: hoog/meerbegaafdheid, leerlingen met een eigen leerlijn gaan te weinig vooruit, met ernstige gedragsproblemen weten we meestal geen raad.

4. Op welke gebieden kunnen wij ons specialiseren?

Antwoord: we zijn ver in het begeleiden van kinderen met (een ernstige vorm van) dyslectie. We zijn 'specialist' in het werken met Kurzweil. Ook hebben we een SOVA training in huis.

We zijn sterk in het begeleiden van kinderen met een visuele beperking. Daar hebben we de afgelopen jaren teambreed veel ervaring en expertise mee opgebouwd.

We mogen stellen dat De Wegwijzer voldoet aan de basisvoorwaarden voor goed onderwijs. We hebben een hoog opgeleide achterban met relatief weinig gebroken gezinnen. Het team is ervaren en de leerkrachtvaardigheden zijn grotendeels op orde. We houden die op orde door flitsbezoeken, bekwaamheidsdossiers, POP's, portfolio's, beoordelingsgesprekken, en teamontwikkeling.

De opbrengsten zijn op orde.

De zorg is op orde. Er is sprake van een heldere zorgstructuur. We signaleren vroegtijdig problemen.

We geven SOVA lessen en SOVA trainingen.

We werken met Kurzweil voor kinderen met een (ernstige) vorm van dyslexie.

We zijn in staat 9 rugzakleerlingen te begeleiden.

We werken aan een protocol voor hoog- en meerbegaafden.

We werken met opbrengstperspectieven voor kinderen met een eigen leerlijn.

We differentiëren op drie, of soms op vier niveaus.

We worden voldoende ondersteund door AB-ers, orthopedagogen en overige externen.

Uitdagingen:

Meer- hoogbegaafden

Scholing gedragsproblematiek

Communicatie ouders/leerlingen: samen met ouders en kinderen bepalen van onderwijsbehoeften

Minder/laag begaafden, ernstige gedragsproblematiek, kinderen met het syndroom van down

7b. Extra ondersteuning

Begeleiden van slechtziende leerlingen. We hebben de afgelopen jaren voldoende expertise opgebouwd om deze leerlingen goed op te vangen.

We hebben drie leerlingen met een rugzak die we tot ieders tevredenheid begeleiden. De ze leerlingen kunnen we zeker extra ondersteuning bieden.

7c. Ambities

1. In 2015-2019 stemt De Wegwijzer, binnen de setting van groepsgericht onderwijs, hun onderwijsaanbod af op verschillen in leerstijlen en begeleidingsbehoeften van afzonderlijke leerlingen. Ons streven is om bredere zorgschool te realiseren. Met name kinderen met cognitieve problemen moeten we thuis- en nabij onderwijs kunnen (blijven) bieden. We realiseren ons tegelijk dat kinderen met bepaalde gedragsproblemen beter af zijn in een SO setting. In het belang van het kind is het goed om eerlijk aan te geven wanneer wij (de school) tegen onze grenzen aanlopen.

3. In 2015-2019 zijn alle leerkrachten in het bezit van een actueel bekwaamheidsdossier. Het bekwaamheidsdossier bestaat in ieder geval uit: een actuele en geëvalueerde POP, Quick scan, CV, verslagen van de functionerings- en beoordelingsgesprekken. Iedere leerkracht krijgt de ruimte die hij nodig heeft om bovenstaande ambities te realiseren. Samen met de schoolleiding worden er doelen op teamniveau en op leerkracht niveau vastgesteld. De schoolleiding geeft duidelijk de piketpaaltjes aan. Daarbinnen krijgen de leerkrachten de professionele ruimte en vrijheid om het onderwijs naar eigen inzichten in te richten en om hun competenties te ontwikkelen. Er zal

regelmatig een 'teamfoto' worden gemaakt om te kijken waar we als team en als individu aan moeten werken.

5. In 2015-2019 is er een actueel zorgplan dat aansluit bij de ontwikkelingen van passend onderwijs. In dat zorgplan zijn de volgende onderdelen omschreven:

- het preventief pedagogisch handelen van De Wegwijzer om zorgvragen te voorkomen;
- welke criteria gehanteerd worden bij het vaststellen of een leerling een zorgleerling is;
- hoe het Ondersteuningsteam (OT) is samengesteld, welke deskundigheid aanwezig is;
- hoe vaak het zorgteam bijeenkomt en via welke procedure een leerling ingebracht kan worden;
- de procedure bij leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte, als deze verwezen moeten worden naar een vorm van speciaal (basis) onderwijs;
- de procedure bij aanmelding, als de school van mening is dat de leerling niet op de eigen school geplaatst kan worden;
- de wijze waarop ouders én het kind betrokken worden bij de zorg voor hun kind.
- welke specialisten er op welk gebied in school aanwezig zijn en welke specialisten we bij welke instantie in school halen (sociale kaart)

6. In 2015-2019 is het betrekken van ouders en kind gemeengoed.

We communiceren pro actief met ouders over hun kind en we plannen leerlinggesprekken in. Het ouderportaal speelt hierin een grote rol. Ouders zijn niet alleen optimaal op de hoogte van de ontwikkelingen van hun kind, maar hun inbreng wordt ook meegenomen in het handelingsplan. De leerlinggesprekken worden opgenomen in het jaarplan. We professionaliseren ons in het voeren van leerlinggesprekken.

7. Aan het einde van de periode is het signaleringssysteem DHH gemeengoed en is het welbevinden van deze leerlingen goed. Tevens hebben wij een visie ontwikkeld op meer- en hoogbegaafdheid en op welke wijze wij hiermee omgaan.

8. Aan het einde van de periode hebben we de opzet van de huidige IB gesprekken geëvalueerd en vorm gegeven aan een eventuele nieuwe opzet.

Aan het einde van de periode hebben wij een doelmatige leerlingenzorgadministratie die eenduidig toegepast wordt.

9. Aan het einde van de periode is het beleidsstuk 'Herfstkinderen' geëvalueerd en eventueel aangepast.

10. Aan het einde van de periode zijn de criteria m.b.t. de zorgleerlingen helder.

11. Aan het einde van de periode hebben we een visie ontwikkeld op kindgesprekken en de geleerde technieken toegepast. (welke vragen stellen we wel/niet, wondervragen, cijfervragen, open- en suggestieve vragen, samen doel van het gesprek vaststellen, gesprekken met het jongere kind, enz.)

In de bovenstaande is het uiteindelijke doel altijd het welbevinden van het kind bevorderen.

Centrale vraag: wanneer verwijzen wij leerlingen?

Antwoord:

1. Als het welbevinden van het kind in het gedrang is
2. Als de goede voortgang van het onderwijs wordt belemmerd (voor school, groep, kind en leerkracht)
3. Als we geen mogelijkheden meer zien om de cognitieve vaardigheden van een kind te ontwikkelen

Wanneer weigeren wij leerlingen?

Antwoord:

Dat is van te voren moeilijk te bepalen. Ook daar gaan we uit van bovenstaande drie punten, maar indien mogelijk willen we dit graag zelf aan den lijve ondervinden. We weten uit ervaring dat het

mogelijk is dat een leerling met een bepaald probleem op de ene school wel gedijt en op de andere niet, bij ene leerkracht lukt het wel, bij de andere niet. We omschrijven dit met opzet vaag, omdat we menen dat we niet alles waterdicht kunnen beschrijven. De problematieken zijn zo divers dat dit o.i niet mogelijk is.

6. SSBB en thuisnabij onderwijs

De vier SSBB-scholen die aangesloten zijn bij Berseba kiezen vanwege schaalgrootte niet af nauwelijks voor een speciaal arrangement, maar willen wel zo veel mogelijk thuisnabij onderwijs verzorgen. Dit geldt met name voor kinderen met een lichamelijke beperking, voor kinderen die moeite hebben met de leerstof en/of kinderen met een beperkte gedragsproblematiek die de basisondersteuning overstijgt. Onze ambitie is om met extra ondersteuning deze kinderen op de eigen school of een van de SSBB-scholen op te vangen, vanwege het streven naar thuisnabij onderwijs. Deze ambitie van thuisnabij onderwijs (boven de gewone basisondersteuning) willen we graag in samenwerking met en financiële ondersteuning van ons samenwerkingsverband realiseren. We willen daarmee ook een constructieve bijdrage leveren aan de mogelijkheid al onze samenwerkingsverbandkinderen binnen ons eigen verband op te vangen. Het betreft hier dus geen specifieke doelgroep, maar zorgleerlingen in het algemeen, met een zwaardere zorgbehoefte dan binnen de basisondersteuning geboden kan worden. Het gaat om de zorgbehoefte die zich op een bepaald moment aandient. Het belangrijkste criterium is dat de keuze voor deze thuisnabijheid het welbevinden en de ontwikkeling van het kind dient en de goede gang van het onderwijs op onze scholen niet verstoort.